Karmøy kommune

Taushetsplikt i det forebyggende arbeidet

Kristin Steensnæs Engedal
Advokat, kommuneadvokatkontoret

Kommuneadvokaten i Karmøy

Taushetsplikt i det forebyggende arbeidet

Advokat Kristin Steensnæs Engedal

Karmøy kommune

Forebygging forutsetter samarbeid

- Samarbeid - en lovfestet plikt (SFO, PPT, barnehage, barnevernstjenesten, helse- og omsorgstjenesten og politiet)
- Samarbeidet begrenses av taushetsplikt om «personlige forhold»
- Det finnes lovhjemlede unntak fra taushetsplikten

Hva er handlingsrommet for å dele informasjon?

Karmøy kommune

Taushetsplikten

Viktig og positiv faktor

- Personvern
- Tillitsforhold
- Balanserer maktforhold

Presisering:

- Taushetsplikt overfor uvedkommende

Karmøy kommune

NOU 2026: 8

«Samarbeid og informasjonsdeling for å forebygge kriminalitet»

Den forvaltningsmessige taushetsplikten

- Forvaltningsloven § 13, første ledd:

«... plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til det han i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får vite om […] noens personlige forhold […]»

- Personlige forhold:
  - Forhold det er vanlig å ville holde for seg selv.

Den forvaltningsmessige taushetsplikten

- Taushetsplikten gjelder selv om du har sluttet i jobben
- Taushetsplikten kan også gjelde for noe du får vite om på fritiden

Taushetsplikten for helsepersonell

Strengere taushetsplikt. Hvorfor?

HPL § 3:

- Helsepersonell: de som utfører helsehjelp, uansett utdanning/ autorisasjon
- Helsehjelp: handling utført av helsepersonell som har forebyggende, diagnostisk, behandlende, helsebevarende, rehabiliterende eller pleie- og omsorgsformål.

HPL 21 og § 21a: helsepersonells taushetsplikt

- Alle opplysninger knyttet til en enkeltperson
- Strengere aktivitetsplikt mht. å hindre
- Strengere unntak fra taushetsplikten

UNNTAK fra taushetsplikten

- Avvergeplikt
- Opplysningsplikt og meldeplikt til barnevernet
- Samtykke
- Anonymitet
- Nødvendig for å utføre egne lovpålagte oppgaver

Reglenes hierarki

Når regelverk kolliderer, er hierarkiet slik:

1. Avvergeplikt
2. Opplysningsplikt og meldeplikt
3. Taushetsregler etter særlover
4. Taushetsregler etter forvaltningsloven

AVVERGEPLIKTEN – strl. § 196

- Gjelder de mest alvorlige forbrytelsene
  - Seksuelle overgrep mot barn
  - Grov kroppsskade eller kjønnslemlestelse
  - Forvolde en annens død
  - Vold i nære relasjoner
- Går foran all taushetsplikt
- «sikkert eller mest sannsynlig at handlingen vil bli begått»

OPPLYSNINGSPLIKT – taushetsplikten må vike

Barnevernsloven § 13-4:

Plikt til å gi opplysninger når barnevernstjenesten ber om det.

Speiles bl.a. i:

- Helsepersonelloven § 33 tredje ledd
- Opplæringsloven § 24-3 tredje ledd
- Sosialtjenesteloven § 44

MELDEPLIKT – tilsidesetter taushetsplikten

Barnevernsloven § 13-2

(Opplæringslova § 24-3, Helsepersonelloven § 33, sos.tj.loven § 44)

- Når det er grunn til å tro
- Alvorlig omsorgssvikt, eller
- Utsetter sin utvikling for alvorlig fare

SAMTYKKE - unntak fra taushetsplikten

Forvaltningsloven § 13 a nr. 1

NOU 2026: 8: Ikke egnet ifb. kriminalitetsforebygging

– Hvem må samtykke til fritak?
  - Foreldre med foreldreansvar – **barnelova § 30**
  - Delt foreldreansvar: Begge må samtykke
  - Barns medvirkningsrett – økt vekt med alder
  - Barn over 16 år: samtykker selv til deling av helseopplysninger

SAMTYKKE - unntak fra taushetsplikten

Krav til samtykket: «informert samtykke»

Den som samtykker, skal få vite hva det samtykkes til:

- Hvilke opplysninger det gjelder
- Hvem som skal få opplysningene
- Hva opplysningene skal brukes til

ANONYMITET - unntak fra taushetsplikten:

- Hva menes med anonymitet?
- FVL § 13 b nr. 2
- Utfordring: små forhold - vanskelig å sikre anonymitet

Unntak fra taushetsplikten: Nødvendig for å utføre egne oppgaver

- Praktisk unntak: fvl. § 13 b nr. 5
- Må være nødvendig for å kunne utføre egne oppgaver
- Eks: barnevernet må gi så mye informasjon til f.eks. skole som er nødvendig for å sikre at barnet blir ivaretatt på en forsvarlig måte på skolen (bvl. § 13-1, tredje ledd)

Andre aktuelle unntak

Tungtveiende private eller offentlige interesser – HPL § 23 nr. 4

- Tolkes strengt

Opplysninger som er alminnelig kjent - FVL § 13 a

- Utvis forsiktighet her.

Ingen berettiget interesse tilsier hemmelighold - HPL § 23 nr. 2

- Utvis forsiktighet her.

Forebyggingskonferansen
Ungt utenforskap

Karmøy kommune

Ung Arena Karmøy - Restart

Anne Therese Buer
Leder og ungdomsveileder Ung Arena

Øyvind Hetleflåt
Ungdomsveileder

Milkesa Bushura
Ungdomsveileder

UNG ARENA KARMØY

Ung Arena Karmøy

- Startet 2007
- Lavterskeltilbud for ungdom
- 3 ungdomsveiledere
- Samarbeidsavtale med Karmøy kommune
- Sponsorstøtte, tilskudd og gaver til drift
- Arbeidstid 0830-1600 (+ ferieturer og ekstra arrangementer)

UNG ARENA KARMØY

Ung Arenas lokaler i Hovedgaten 39 i Kopervik

Det er aldri for sent å ta et godt valg

- Tidlig forebyggende innsats rettet mot ungdom mellom 13 og 18 år
- Målgruppe: ungdom som står i fare for å havne i utenforskap pga høyt skolefravær, psykisk uhelse, rus, kriminalitet, innvandrerbakgrunn, lavinntekt samt lav deltagelse i fritidsaktiviteter
- Tilskudd fra Bufdir og Konfliktrådet

UNG ARENA KARMØY

HVEM HENVISER TIL UNG ARENA

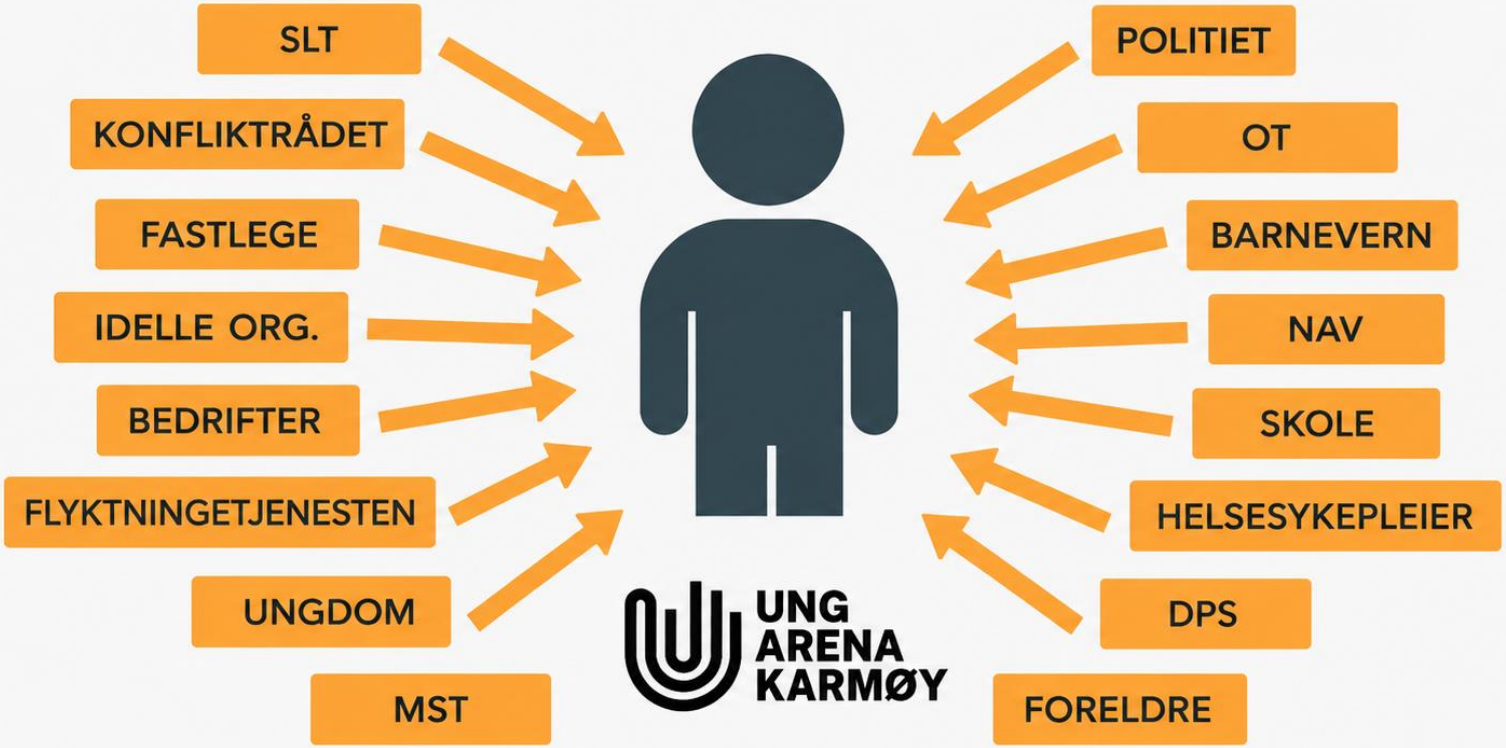

VÅRT MÅL ER AT ALLE SKAL BLI SETT, HØRT OG FORSTÅTT, OPPLEVE MESTRING OG LEVE MENINGSFULLE LIV

UNG ARENA KARMØY

Hva kan vi tilby?

INDIVIDUELL OPPFØLGING

- Veilednings-og livsmestringssamtaler/relasjonsbygging
- Aktiviteter og mestringsopplevelser
- Tett oppfølging i forhold til skole og foreldre/foresatte
- Tett samarbeid med ulike hjelpeinstanser (ansvarsgrupper, ungdomsoppfølging, samarbeidsmøter)

GRUPPEAKTIVITETER

- fokus på trygghet og tilhørighet, mestring, gode relasjoner og sosialt fellesskap

UNG ARENA KARMØY

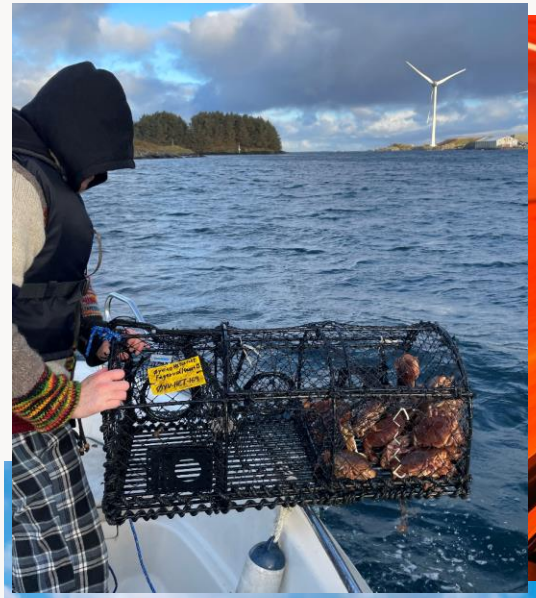

Hva opplever vi fungerer

- Relasjon, relasjon og relasjon
- Nok tid, ingen sak som må avsluttes
- Fleksibilitet og få begrensninger
- Godt samarbeid med ulike aktører
- Variert kompetanse og mye erfaring
- Stort nettverk
- Stort hjerte for ungdom

UNG ARENA KARMØY

UNG ARENA KARMØY

Forebyggingskonferansen
Ungt utenforskap

Karmøy kommune

Nok. Sør-Vest

Elin Ommundsen
Fagkoordinator Nok. Sør-Vest

Hanne Matilde Leikvoll
Faglig veileder Nok. Sør-Vest

Nok.

Sør-Vest

Lavterskel hjelpetilbud og fagressurs om seksuelle overgrep

Forebyggingskonferansen 2026
Karmøy Kommune

- Samtale- og kompetansesenter mot seksuelle overgrep
- 15 Nok.-senter i Norge
- Langgata 41 i Sandnes
- Avdeling i Haugesund og Dalane (Eigersund)
- 8 ansatte

Vår visjon er at ingen skal bli utsatt for seksuelle overgrep.

- Tilbud til utsatte for seksuelle overgrep og pårørende til utsatte
- Du trenger ingen henvisning
- Tilbudet er gratis
- Vi har taushetsplikt
- Politisk og religiøst nøytrale

«Sammen finner vi veien videre.»

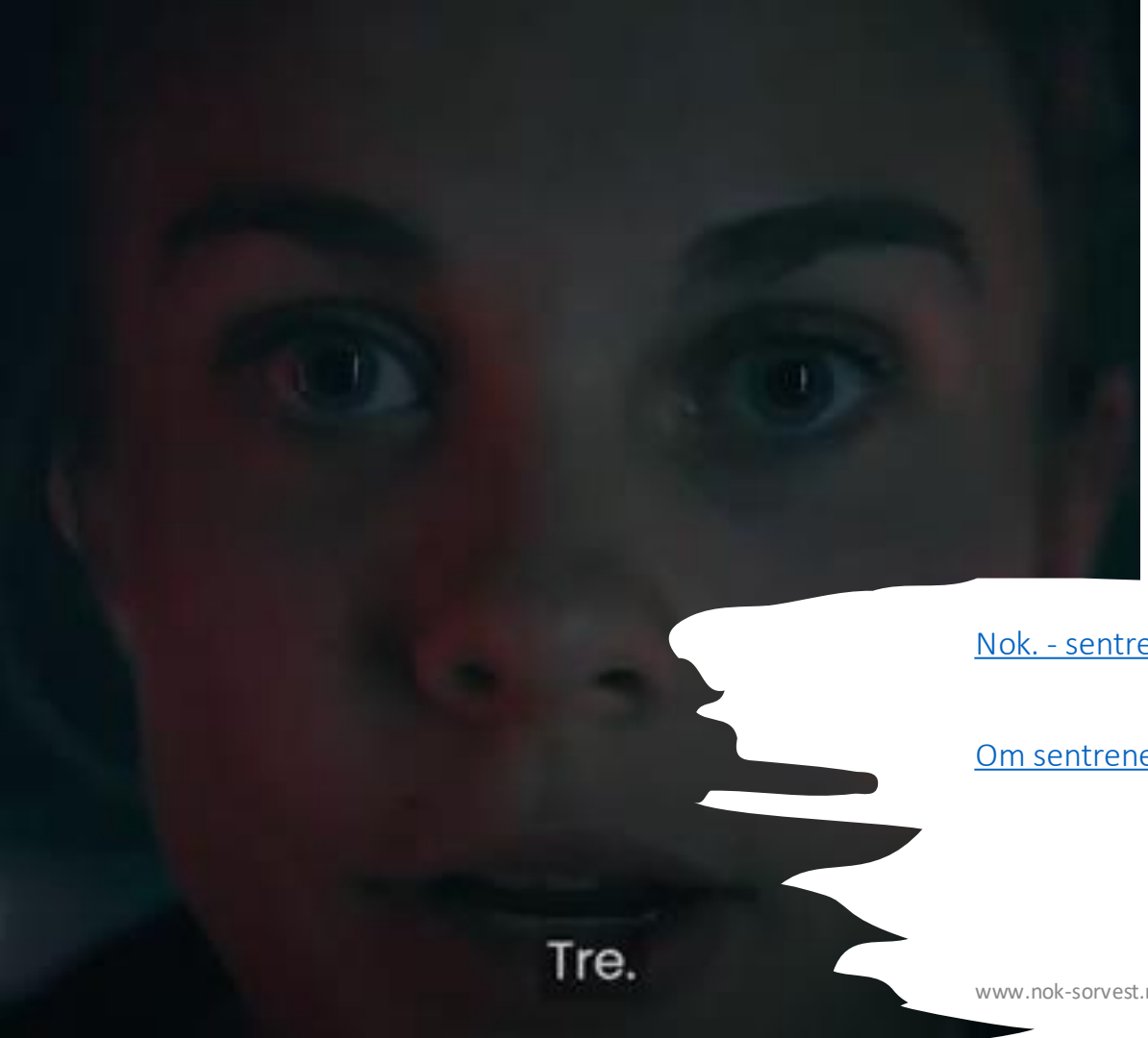

Nok.

Sør-Vest

Nok. - sentrene film 30 sek – YouTube

Om sentrenes tilbud.

www.nok-sorvest.no post@nok-sorvest.no

En av tre kvinner opplever seksuelle overgrep

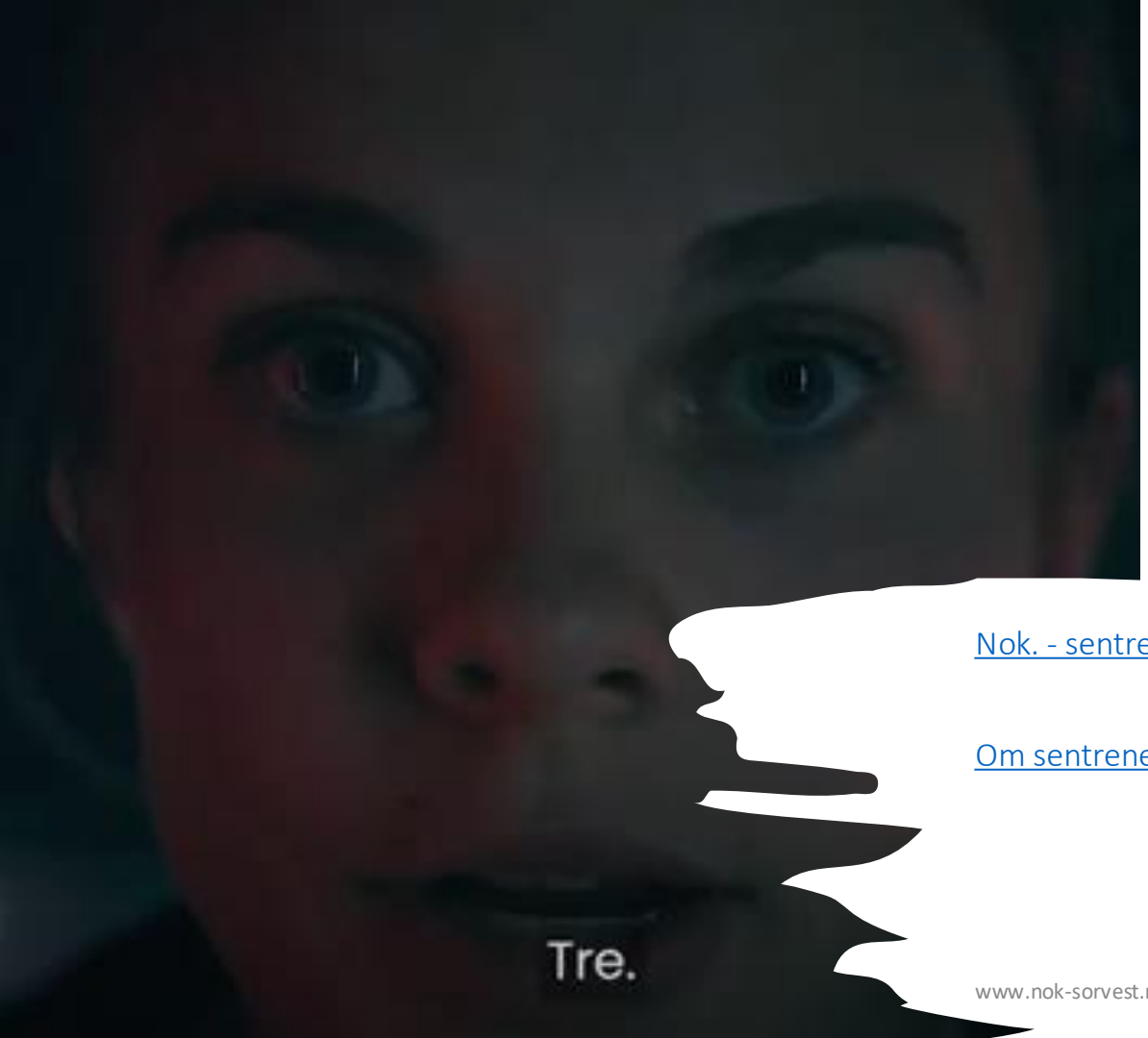

Nok.

Sør-Vest

Nok. - sentrene film 30 sek – YouTube

Om sentrenes tilbud.

www.nok-sorvest.no post@nok-sorvest.no

Nok.

Våre tilbud på senteret:

- Enesamtale
- Parsamtale/Familiesamtale
- Telefonsamtale
- Veiledet selvhjelp
- Selvhjelpsgrupper
- Temakvelder (Sandnes)

Tilbud utenfor senteret:

- Undervisningsopplegg til barneskoler
- Foredrag for fagpersoner, utsatte og samarbeidspartnere
- Konsultasjon/debriefing for andre samarbeidspartnere
- Stands

Bilde av Christopher Cambell på Unsplash

Photo by Vonecia Carswell on Unsplash

Hvem kan benytte tilbudet?

- Personer som har vært utsatt for overgrep fra 16 år og oppover. Alle kjønn.
- Eget, og likeverdig, tilbud til pårørende og partnere, tilbud om familiesamtaler
- Kompetansesenter og samarbeidspartner for andre instanser.

Hvordan ser et vanlig forløp ut hos oss?

Nok. Sør-Vest

- Bruker tar kontakt/andre tar kontakt etter samtykke fra bruker
  - Hva er viktig for deg
  - Mestre livet
  - Veien videre
  - Stabilisering
  - Relasjoner, seksualitet, selvfølelse.....
- Varighet og omfang

Hva kan være et seksuelt overgrep?

Nok. Sør-Vest

Å bli fratatt kontrollen over egen kropp
Å bli fratatt kontrollen over egne følelser
Å bli fratatt kontrollen over egne verdier

Kilde: Reimunn Førsvoll

Metodikk

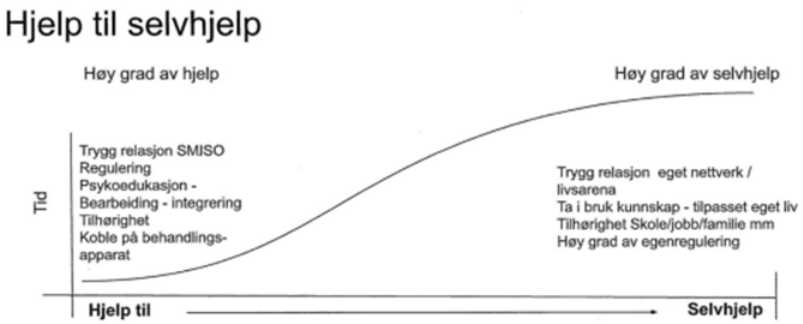

Selvhjelp er en måte å håndtere utfordringer i livet på. Selvhjelpsbegrepet bygger på ideen om at det finnes ressurser i alle mennesker som kan aktiveres, gjenerobres og mobiliseres når vi møter utfordringer som gjør livet vanskelig. (Nok. Norge)

Å jobbe med traumebevisst omsorg handler om å forstå hvordan personens stressnivå påvirkes av ulike triggere. Det kan være ting som ubevisst setter dem tilbake, og vanskelige eller skremmende ting de har opplevd.

Et folkehelseproblem:

- ***Vold, seksuelle overgrep og omsorgssvikt i barndommen øker risikoen for alvorlige fysiske og psykiske helseplager.***
- **De som har vært utsatt, har større risiko for å bli utsatt igjen.**
- Omtrent **30-50% av** overgrepene blir gjort av jevnaldrende.

- Les mer om omfang:
- Vold og seksuelle overgrep – FHI
- Rapporter – Ungdata

- *(Tallene varierer etter hvilken type forskning og undersøkelser som er gjort)*

Forebyggende undervisning 6.trinn

- Gode og vonde berøringer
- Hemmeligheter
- Trygge voksne
- Forelskelse
- Kroppen vår, private områder og grenser
- Hjernens oppbygning
- Seksualitet
- Hva er seksuelle overgrep?
- Barn/unge som utviser uønsket seksuell oppmerksomhet rettet mot andre barn (SSA)
- Porno
- Nettovergrep/KI
- Bildedeling

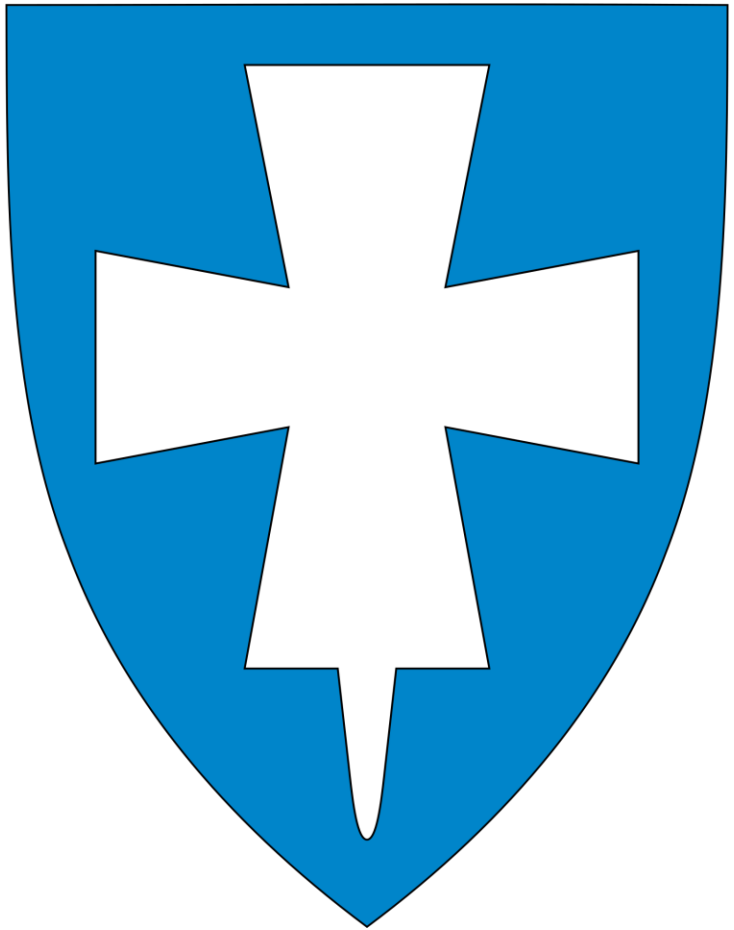

Nok. Sør-Vest

Nok. Sør-Vest 2025:

Brukere:

- 1967 henvendelser (opp 2,7 %)
- Samarbeidspartnere:
  - 1174 henvendelser (opp 7,7 %)

Totalt 1107 besøk i 2025 hvor 832 var enesamtaler, og 62 par/familiesamtale

HVOR ER MINE GRENSER?

Forebyggingskonferansen
Ungt utenforskap

Karmøy kommune

Lansering av tiltaksoversikten – et verktøy for bedre samarbeid

Wenche Syrevik Mjølhus
Avdelingsleder Tett på og prosjektleder for BTI

Reidun Dahl Kristiansen
Folkehelsekoordinator

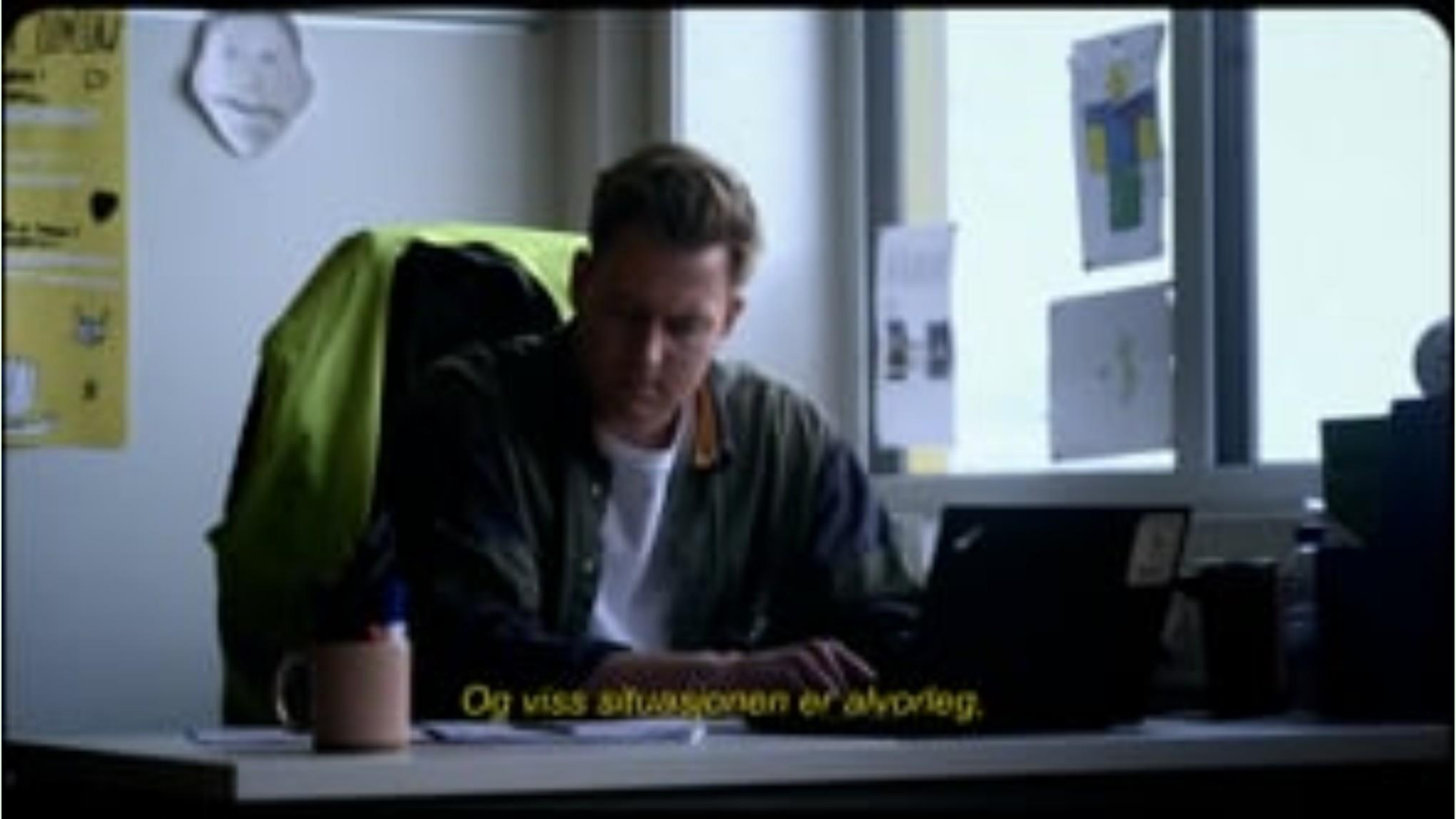
Og viss situasjonen er alvorleg.

Tiltaksoversikten som en del av et større arbeid

Karmøy kommune

Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI - modellen)

- Hva er BTI?
- Verktøyene
  - Handlingsveileder
  - Tiltaksoversikt

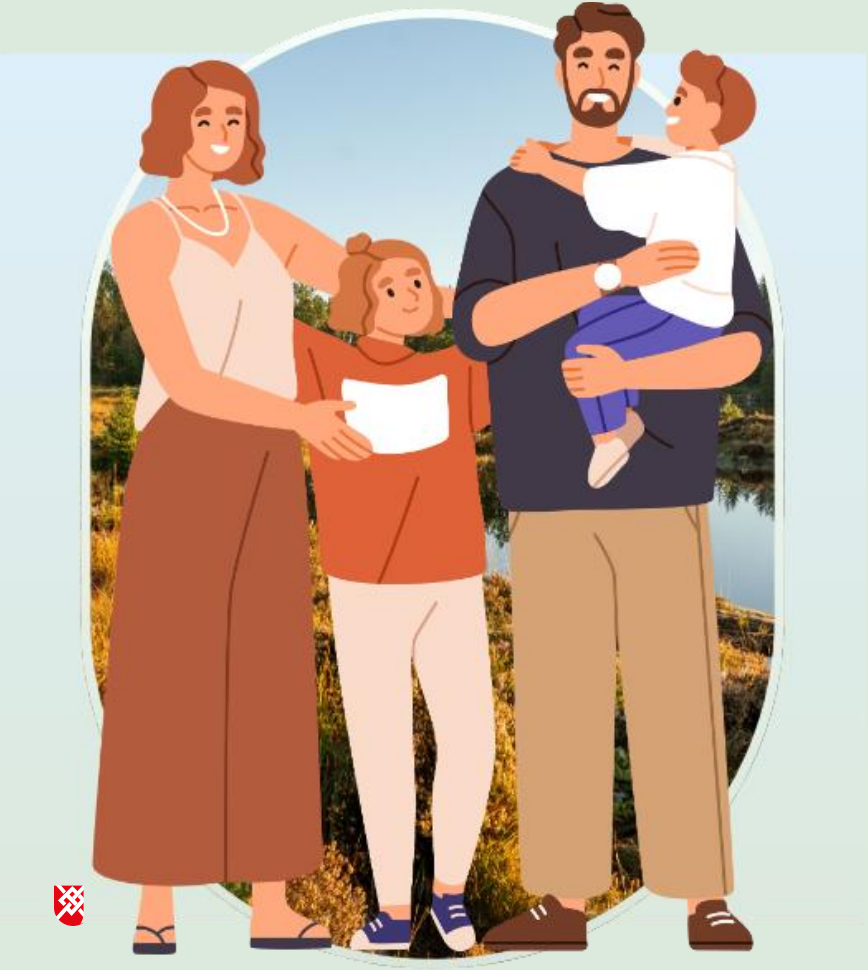

Tiltaksoversikten

Hei, hva leter du etter?

Ofte søkt

- Min side
- Kontakt oss
- Aktuelt
- Avfall
- Tiltaksoversikt
- Meld om feil
- Alt om budsjettet
- Postliste og politiske møter
- Helse- og omsorgstjenester

Her finner du

Spør meg!

Forebyggingskonferansen
Ungt utenforskap

Evaluering av konferansen

Takk for i dag!